

Recht-Op^{VZW}

Jaarverslag 2017

Inhoud

Welkom

Wie zijn we

Samen tegen armoede

Projecten

Toegankelijke dienstverlening

Als je Hoofd Vol Zit

Vrijetijdsloketten & pretloketten

Jongerenwerking

Vorming en ervaringsdeskundigen

Cijfers & feiten

Bereik & cijfers

Partners

Interne participatie

Subsidies & Sponsors

En dan nog dit ...

Welkom

In dit jaarverslag blikken we terug op een greep uit de acties in 2017. We houden het bondig, want we willen een jaarverslag dat er ook is voor onze deelnemers. Wie meer wil lezen kan terecht op de website of in de bijlagen.

In 2017 werkten we verder aan projecten die de toegang moeten verhogen tot dienstverlening, psychosociale zorg en het recht op cultuur. De tienerwerking werd verankerd op het Kiel.

Het project Generalistisch Werkt! kreeg een ESF-validering en we kregen de tijd om nog 6 maanden te investeren in de verspreiding van de resultaten.

Er waren heel wat veranderingen: een reorganisatie en andere aanpak van de groepen, meer inzet op een structurele aanpak, nieuwe pretloketten en meer aandacht voor de training van onze ervaringsdeskundige vormingsmedewerkers.

Wie zijn we ...

Recht-Op is een Vereniging waar armen het woord nemen. Samen met mensen die in armoede leven bestrijden we armoede en uitsluiting. We zijn erkend door de Vlaamse overheid, omdat we werken volgens de 6 criteria van het armoededecreet (21 maart 2003). We werken in de buurten Deurne Noord en Kiel.

Mensen in armoede vinden bij Recht-Op een plaats waar ze erkenning vinden en betekenis krijgen. Ze ontmoeten anderen en ze hebben een rol die hen een plaats geeft in de samenleving. Ze leveren een bijdrage aan een betere toegang tot grondrechten voor mensen die in armoede leven.

Recht-Op maakt deel uit van STA-AN (Samen tegen Armoede – Antwerps Netwerk) en van het Netwerk Tegen Armoede.

Samen tegen Armoede

Armoede is uitsluiting. Inzetten op empowerment en participatie van mensen in armoede is de rode draad in onze werking.

We willen veranderingen bekomen die mensen in armoede toegang bieden tot hun grondrechten.

We bouwen op de ervaringen van mensen in armoede en stimuleren de dialoog tussen mensen in armoede en dienstverleners, organisaties en beleid. We komen samen in groep en organiseren focus- en dialooggroepen. We testen het aanbod van organisaties en geven feedback. We proberen zelf nieuwe projecten of een andere aanpak uit om die nadien te verspreiden bij andere organisaties of op andere plaatsen in de stad.

We trainen onze deelnemers om als ervaringsdeskundige vormingsmedewerker mee vorming in dialoog aan te bieden.

Projecten

Toegankelijke dienstverlening Gebruikersparticipatie

Een gepaste dienstverlening vraagt betrokkenheid van de gebruikers. Gebruikers inspraak geven over aanbod en aanpak komt de toegankelijkheid en de efficiëntie van de dienstverlening ten goede.

In de werkgroep gebruikersparticipatie Huis van het Kind werken we samen met de partners verbonden aan het Huis van het Kind Deurne Noord. We maken een plan om gebruikersparticipatie een volwaardige plaats te geven in het huis. Er werden acties vooropgesteld en bestaande acties en visie werden op elkaar afgestemd.

We startten een gebruikersgroep op die een vaste plaats moet krijgen in het huis. In een eerste fase dachten we met de groepsleden van Recht-Op na over belangrijke stappen en voorwaarden. Vervolgens hebben we ingezet op rekrutering. Op verschillende plaatsen spraken we potentiële deelnemers aan: tijdens een pretloket en in de wachtzaal van het huis van het kind, bij Ishane (Marokkaanse vrouwenvereniging), in een buurtschool, enz. In totaal kwamen we aan 30 geïnteresseerden, waarvan er 18 moeders hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten.

Er zijn 14 bijeenkomsten geweest met 70 deelnames. We dachten na over verwachtingen tav een Huis van het Kind, over onthaal, aanbod, bekendmaking, de verhuis en het openingsfeest. De groep ging 2 keer in gesprek met de coördinator, speelde een rol bij de verhuis naar een nieuwe locatie en organiseerde een rondleiding voor andere mama's.

Groep gebruikersparticipatie

Toegankelijke dienstverlening Generalistisch Werkt!

In het project Generalistisch Werkt! werd samen met De Ploeg, Weerwerk en Universiteit Antwerpen een basishouding voor een generalistische aanpak voor mensen in armoede uitgewerkt. **Het pakket** biedt essentiële bouwstenen voor dienstverleners en hulpverleners om de kloof met mensen in armoede te overbruggen.

We gebruiken de bouwstenen om een vorming in dialoog met mensen in armoede aan te bieden.

We gaven in 2017 7 vormingsdagen voor jobcoaches. We bereikten hiermee 72 jobcoaches die telkens zeer enthousiast waren over de mogelijkheid om met de ervaringsdeskundige vormingsmedewerkers na te denken over een gepaste aanpak en maatwerk.

Gevalideerd
ESF-product

GENERALISTISCH
WERKT

Geestelijke gezondheidszorg Als je hoofd vol zit

Er bestaat een groot aanbod aan workshops en groepsactiviteiten om je psychische weerbaarheid te versterken (psycho-educatie). De projectgroep besliste om uit te zoeken wat er bestaat en in welke mate het aanbod ook werkt voor mensen in armoede. In het project **Proeven, Smaken & Kruiden** gingen groepsleden proeven van cursussen die ze interessant vonden. Gaandeweg gingen we smaken wat goed was en waar er nog knelpunten of drempels waren. Om tenslotte te kruiden met aanbevelingen voor een betere toegankelijkheid.

Op de dialoogtafel naar aanleiding van de dag van verzet tegen armoede op 17 oktober gingen we in gesprek met de aanbieders om hun feedback en aanbevelingen aan te bieden. In focus-groepen dachten we na over thema's zoals toegankelijk onthaal van CGG's, gedeelde zorg en de tiendaagse van de GGZ.

We namen deel aan een verticaal armoedeoverleg met kabinet Welzijn van minister Vandeuren.

Er werd ook hard gewerkt aan een vormingspakket. We vulden de bouwstenen van het project Basishouding aan met de eigen vragen over een geestelijke gezondheidszorg op maat. Er was een eerste tryout van een vorming in dialoog in VAGGA.

Dialogdag op 17 oktober

Recht op cultuur Vrijetijdsloketten & Pretloketten

Toegang tot cultuur is een grondrecht. Sinds 5 jaar zijn we met een team vrijwilligers aanwezig op laagdrempelige ontmoetingsplaatsen. We helpen mensen op weg naar een culturele uitstap of een vrijetijdsactiviteit. Deurne bleef in 2017 onze experimenteerruimte bij de verdere uitbouw van ons pretloket. Er kwamen in 2017 3 extra plaatsen bij. Maandelijks zijn er 5 openingsmomenten op 5 verschillende plaatsen in Deurne en er is een vrijetijdsloket op het Kiel.

Via "mobiele loketten" blijven we op zoek gaan naar kwetsbare groepen en mensen voor wie zelfs de stap naar een pretloket niet vanzelfsprekend is. Er werden mobiele vrijetijdsloketten georganiseerd in huizen van het kind (Deurne/Kiel/Antwerpen Noord) en in buurtcentrum Elegast. We zetten extra in op gezinnen met kinderen. Ouders die soms zelfs de stap naar cultuur niet zetten, doen dat vaak wel als het om hun kinderen gaat. In de huizen van het kind bereiken we gezinnen. Op het Kiel hebben we met Een Paar Apart op kindermaat ook aandacht voor de extra drempels die gezinnen in armoede hebben om te kunnen participeren aan cultuur. We organiseren familiedagen in CO Nova om gezinnen warm te maken voor uitstappen.

Pretloket in cijfers

In **2017** hadden we in totaal **38** openingsmomenten (pretloket + mobiel loket) met een bereik van **1875** unieke deelnemers. Er werden **145** activiteiten aangeboden en dit alles werd mee ondersteund door **62** vrijwilligers.

Recht op cultuur Vrijetijdsloketten & Pretloketten

Met de pretloketten in Deurne en Antwerpen Noord fungeren we als voorbeeld voor de verdere uitrol van vrijetijdsloketten op andere plaatsen in Antwerpen. We ondersteunen opstartende vrijetijdsloketten in andere districten.

Samen met STA-AN heeft Recht-Op kwaliteitscriteria gebundeld in een draaiboek. We blijven erop toezien dat een vrijetijdsloket veel meer is dan enkel een ticketbalie waar gewerkt wordt aan de financiële drempel. Er moet ruimte zijn voor ontmoeting. De sfeer is informeel, veilig en gezellig. Vrijwilligers, bij voorkeur ervaringsdeskundigen, hebben een belangrijke plaats in heel dit gebeuren. Bezoekers leggen een heel traject af waarbij allerlei drempels stap voor stap worden weggenomen.

Ondertussen zijn er ook vrijetijdsloketten in Merksem en Linkeroever en zit Borgerhout in een laatste voorbereidende fase. Al deze nieuwe regio's worden door STA-AN en Recht-Op ondersteund bij de opstart.

Mobil Pretloket

Jongerenwerking

2017 was een experimenteel jaar. Verhuis en opstart van een nieuwe jongerengroep met tieners tussen 12 en 18 jaar. We leerden de wijk en nieuwe partners op het Kiel kennen. In de loop van het jaar groeide een jonge tienergroep vol jeugdig enthousiasme.

In onze groepswerking deden we tal van sportieve en culturele activiteiten. We gingen op kamp en maakten daguitstappen naar een pretpark, een zwemparadijs, het Atomium en de zee.

We zetten onze eerste stappen richting projectwerk. We namen deel aan een tweedaagse rond kinderrechten van Unicef. We zijn ingestapt in een project van het Netwerk tegen armoede rond de ervaringen van jongeren in armoede met onderwijs. We gingen nauwer samenwerken met onze collega-jongerenwerkingen binnen STA-AN en zullen in 2018 een gezamenlijk project aanvangen.

Vorming & Ervaringsdeskundigen

We besteden veel aandacht aan vorming met ervaringsdeskundige vormingsmedewerkers. De interactie tussen mensen in armoede en dienstverleners over drempels en over een gepaste basishouding wordt als een belangrijke meerwaarde ervaren door de cursisten. Samen het geleerde toepassen en uitzoeken waar het verschil ligt in de beleving voor mensen in armoede levert nadien kansen voor maatwerk met mensen in armoede.

In het najaar hebben we een interne vormingsreeks opgezet om nieuwe deelnemers te trainen tot ervaringsdeskundige vormingsmedewerkers. Ze delen inzichten in de kijk op armoede en de toepassing van de basishouding voor mensen in armoede. Ze leren hoe ze hun eigen ervaringen kunnen inbrengen in interactieve vormingsmomenten.

Op deze manier breiden we de vormingspool uit. Voor sommigen vraagt dit te veel energie, zij kunnen op maat deelnemen aan een minder intens vormingsaanbod. Een speeddate gekoppeld aan een vorming voor therapeuten of een voorstelling van zoekrust.be, het voorlezen van een zelfgemaakte tekst, meewerken aan een inleef- pretloket om te tonen welke drempels er bestaan en hoe die kunnen overwonnen worden.

Waar we onze expertise deelden:

Jobcoaches (De Ploeg - Weerwerk - VDAB Antwerpen/Blankenberge/ Gent /St Michiels - SBS - Groep Intro - Compaan - Alternatief), Vrijwilligers van Buurtsport, Boekvoorstelling Kinderrechtencommissariaat, Netwerkdag kinderarmoede, Vormingplus, onthaalmedewerkers Kind & Gezin /huizen van het kind - Ugent / Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek.

referentiekader

- Positieve krachtenbenadering
- Participatie
- Rechtenbenadering

- Weinig zelfvertrouwen, veel negatieve ervaringen
- Afhankelijkheid, behoeven het hoofd
- Gevoel geen rechten hebben, weinig zicht rechten

Vorming & Ervaringsdeskundigen

“ Ervaringsdeskundigen maken het tastbaar en echt in plaats van de zoveelste theoretische vorming waaraan je bitter weinig overhoudt”

(vormingsdeelnemer workshop 21/11/2017)

“Op zijn minst is het weer beseffen dat “werken op maat” veel meer inhoudt dan wat de eigen organisatie (en haar specialisme) te bieden heeft. Zeker voor bepaalde doelgroepen die ruime socio-economische uitdagingen kennen.”

(vormingsdeelnemer workshop 21/11/2017)

“Een grote meerwaarde om verhalen “uit de eerste hand” te mogen horen en ook vragen te kunnen stellen in een veilig kader”

(vormingsdeelnemer workshop 21/11/2017)

Cijfers & Feiten

Bereik & cijfers

We bereikten **2082** mensen in onze activiteiten.

1378 zijn van een andere origine.

160 namen een actieve rol in om de toegang tot
grondrechten te verbeteren.

In onze projecten outreach en pretloketten bereikten

we **1300** mensen van andere origine.

895 kinderen gingen mee op een vrijetijds- of
culturele uitstap.

We waren **35** keer aanwezig op een

voedselbedelingspunt. We hadden er **579**

gesprekken met **79** unieke deelnemers over hun

psychosociaal welzijn en **85** toelidingen naar GGZ
en andere organisaties.

Partners

CO NOVA - RIX - CC Deurne - 't Pleintje
Buurthuis Dinamo - De Wijk - De Ploeg /
Emino - Universiteit Antwerpen - AREA
2020 - Buurtsport - Huizen vh kind
Weerwerk - KMSKA - Arenberg - Paleis
HET STEEN - VAGGA - Andante - LOGO
Human Link - Act - Modemuseum - Stad
dienst gezondheid - Atlas - Gezinsbond
STA-AN - Stop Armoede Nu - Wijkwerking
op maat - Netwerk Tegen Armoede
SOS Hamin - Wederzijds Hulpbetoon
Ihsane - het Oude Badhuis - CAW
Samenlevingsopbouw - AREA2020

Interne participatie

Participatie in eigen huis is even belangrijk. Recht-Op is een vereniging van mensen in armoede. Ze zijn betrokken in de uitwerking van de inhoudelijke projecten en de uitbouw van de organisatie. We doen die op verschillende manieren.

- Jaarlijks is er een OPEN Algemene Vergadering waar de projecten hun werk voorstellen
- Vorming wordt steeds samen met mensen in armoede gegeven. We investeren in een vormingspool en de training van onze deelnemers
- We zoeken voortdurend naar manieren om ieder op maat te laten deelnemen aan de activiteiten en het maken van keuzes
- Veranderingen in de interne werking worden besproken in focusgroepen
- Vrijwilligers dragen de pretloketten en leggen het aanbod voor de pretgazet vast.
- Deelnemers dragen de instuif

Subsidies en sponsors

We kunnen werken dankzij subsidies van de Vlaamse Overheid, Stad Antwerpen, District Deurne en projectmiddelen van District Antwerpen (burgerbegroting), Gasthuiszusters en ESF.

We hebben in 2017 ook kunnen werken dankzij: de organisatoren van het lenteconcert die ons jeugdwerk ondersteunden, de vrijwilligers van De Voorzorg en het personeel van de Arenbergschouwburg die via Music for life acties organiseerden, onze cultuurcollega die zijn Legendrun liet sponsoren en eenmalige en maandelijkse sponsors via de fiscaal aftrekbare giften.

En dan nog dit...

2017 was weerom een jaar met vele veranderingen.

In 2018 moeten we met een medewerker minder aan de slag en we hebben ons voorbereid op een reorganisatie. We hebben de groepswerking gereorganiseerd. Kleinere groepen met subthema's bieden de kans om meer diepgaand te werken. Met de groepsleden hebben we ook nagedacht over onze missie en belangrijkste opdracht. Er was overeenstemming om de focus te leggen op armoedebestrijding. Het was geen makkelijke maar wel een duidelijke keuze om de uitgebreide individuele ondersteuning om te buigen naar zorgzaam luisteren en een grotere focus op het aanspreken van eigen krachten.

Door de renovatie in de Rix hebben we in het najaar regelmatig op verplaatsing gewerkt. Ondertussen is de groepswerking naar dinsdag verhuisd en vergaderen we in een hippe BARIX.

Op het Kiel is de tienerwerking tijdelijk ingetrokken op de Hendriklei. Dit bracht heel wat leven in huis.

We zijn 2017 geëindigd met veranderingen en nieuwe uitdagingen. 2018 belooft opnieuw een spannend jaar te worden.

Doe een gift

Recht-Op wordt financieel ondersteund door het ministerie van Welzijn, stedelijke en projectsubsidies. Toch zijn extra inkomsten nodig om onze werking overeind te houden.

U kan ons financieel steunen door een gift over te maken op het rekeningnummer BE95 6524 8038 0458 van het Netwerk tegen armoede met de vermelding " Recht-Op /102 "

Vanaf 40 euro per jaar wordt een fiscaal attest afgeleverd.

Recht-Op Kiel & Een Paar Apart

Hendriklei 19

2660 Hoboken

E-mail: kiel@recht-op.be

www.recht-op.be

Recht-Op Deurne & Pretloketten

De Gryspeerstraat 86a

2100 Deurne

Tel: 03/345.24.20

E-mail: deurne@recht-op.be

www.recht-op.be

Recht-Op Jongeren

Hendriklei 19

2660 Hoboken

E-mail: jongeren@recht-op.be

www.recht-op.be